

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
143/16. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2016. december 21.

A C-201/15. sz. ügyben hozott ítélet
Anonymi Geniki Etairia Tsimenton Iraklis (AGET Iraklis) kontra Ypourgos
Ergasias, Koinonikis Asfalis kai Koinonikis Allilengyis

Az uniós joggal főszabály szerint nem ellentétes, hogy valamely tagállam, bizonyos körülmények között, a munkavállalók és a foglalkoztatás védelme érdekében megakadályozza a csoportos létszámcsökkentést

Mindazonáltal egy ilyen nemzeti szabályozás keretében, amelynek törekednie kell egyrészt a munkavállalók és a foglalkoztatás védelmének, másrészt a munkáltatók letelepedési szabadságának és vállalkozási szabadságának összehangolására és megfelelő egyensúlyára, nem lehet általános jellegű és pontatlan az illetékes hatóság által alkalmazandó, a tervezett csoportos létszámcsökkentés megakadályozását megalapozó törvényi szempontok megfogalmazása

Az AGET Iraklis görög társaság, amely cementet gyárt, és amelynek fő részvényese a francia multinacionális Lafarge, vitatja a munkaügyi miniszter azon határozatát, amellyel az nem engedélyezi az AGET Iraklis által tervezett csoportos létszámcsökkentést (amely egy Évia szigetén, Chalkidában található üzem bezárását és 236 munkahely megszüntetését irányozza elő). Görögországban, ha egy tervezett csoportos létszámcsökkentés tárgyában a felek nem jutnak megegyezésre, a prefektusnak vagy a munkaügyi miniszternek lehetősége van arra, hogy három szempont (nevezetesen a munkaerőpiaci feltételek, a vállalkozás helyzete és a nemzetgazdasági érdek) mérlegelését követően ne engedélyezze a tervezett létszámcsökkentés egészének vagy egy részének a megvalósítását. Amennyiben a tervezett létszámcsökkentést nem engedélyezik, az nem hajtható végre.

Az ügyben eljáró Symvoulio tis Epikrateias (görög államtanács) azt kérdezi a Bíróságtól, hogy egy ilyen előzetes hatósági engedély összhangban van-e a csoportos létszámcsökkentésről szóló irányelvvel¹, valamint a letelepedés a Szerződések által biztosított szabadságával (amely szabadságot a francia multinacionális Lafarge a jelen esetben az AGET Iraklis görög társaságban megszerzett többségi részesedése útján gyakorolja). Nemleges válasz esetén a görög bíróság kérdése arra irányul, hogy a görög szabályozás mindazonáltal az uniós joggal összeegyeztethetőnek minősíthető-e tekintettel arra, hogy Görögországnak súlyos gazdasági válsággal és különösen nagymértékű munkanélküliséggel kell szembenéznie.

A mai napon kihirdetett ítéletében a Bíróság mindenekelőtt azt vizsgálja, hogy a görög jogszabály összeegyeztethető-e az irányelvvel. Megállapítja e tekintetben, hogy **az irányelvvel főszabály szerint nem ellentétes egy olyan nemzeti rendszer, amely egy állami hatóságra arra vonatkozó jogkört ruház, hogy a csoportos létszámcsökkentést** indokolással ellátott határozat útján, az ügyiratok tanulmányozását követően és az előre meghatározott érdemi szempontokra figyelemmel **megakadályozza, feltéve, hogy e rendszer nem fosztja meg az irányelvet a hatékony érvényesülésétől.** Az irányelvet például az foszthatná meg hatékony érvényesülésétől, ha a nemzeti hatóság által alkalmazott szempontok fényében a gyakorlatban ki lenne zárva a munkáltató minden tényleges lehetősége arra, hogy ilyen csoportos létszámcsökkentést hajtson végre.

¹ A csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1998. július 20-i 98/59/EK tanácsi irányelv (HL 1998. L 225., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 327. o.; helyesbítések: HL L 59., 2007.2.27., 84. o. és HL L 289., 2014.10.3., 24. o.).

A jelen ügyben az AGET Iraklis azt állítja, hogy a görög hatóságok módszeresen kifogásolták azon tervezett csoportos létszámcsökkentéseket, amelyekről értesítést kaptak. Az ügyben eljáró görög bíróságnak tehát vizsgálnia kell majd, hogy az irányelv hatékony érvényesülése a görög hatóságok által alkalmazott mérlegelési szempontokra tekintettel sérül-e annak folytán, hogy a munkáltatók semmilyen tényleges lehetőséggel nem rendelkeznek csoportos létszámcsökkentés végrehajtására.

A Bíróság ezt követően a görög jogszabálynak a letelepedés szabadságával való összeegyeztethetőségét vizsgálja. Úgy ítéli meg e tekintetben, hogy **a görög szabályozás komolyan akadályozhatja a letelepedés szabadságának Görögországban történő gyakorlását**. E szabályozás ugyanis kevésbé vonzóvá teheti a görög piacra lépést és jelentős mértékben csökkentheti vagy akár meg is szüntetheti a más tagállamokból érkező olyan gazdasági szereplőknek, akik módosítani vagy akár beszüntetni kívánják az itt végzett tevékenységüket, arra vonatkozó lehetőségét, hogy adott esetben megváljanak a korábban alkalmazott munkavállalóktól. A Bíróság megállapítja tehát, hogy megvalósul **a letelepedés szabadságának korlátozása**.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy az **ilyen korlátozást közérdeken alapuló kényszerítő okok igazolhatják**, mint amilyen a munkavállalók védelme vagy a foglalkoztatás és a felvétel előmozdítása. A Bíróság megállapítja e tekintetben, hogy **önmagában az, hogy valamely tagállam azt írja elő, hogy a tervezett csoportos létszámcsökkentésről annak megvalósítását megelőzően tájékoztatni kell valamely nemzeti hatóságot, amelyre olyan ellenőrzési jogkörök ruháztak, amelyek bizonyos körülmények között lehetővé teszik a számára, hogy az ilyen tervet kifogásolja a munkavállalók és a foglalkoztatás védelmére vonatkozó indokokkal, nem tekinthető ellentétesnek sem a letelepedés szabadságával, sem a vállalkozás az Európai Unió Alapjogi Chartája által biztosított szabadságával**. Ugyanis az ilyen rendszer önmagában, jellegénél fogva egyáltalán nem zárja ki csoportos létszámcsökkentés végrehajtását, mindössze e lehetőség keretszabályainak meghatározását célozza oly módon, hogy megfelelő egyensúlyt teremtsen a munkavállalók és a foglalkoztatás védelméhez (köztük az indokolatlan elbocsátásokkal szembeni védelemhez) kötődő érdekek, és a letelepedés szabadságához kapcsolódó érdekek között. A Bíróság megállapítja, hogy az ilyen rendszer teljesítheti az arányosság követelményét, és egyébiránt nem sérti a vállalkozás szabadságának lényeges tartalmát.

A Bíróság ezt követően azt a három szempontot vizsgálja, amelyeknek fényében a görög hatóságoknak a tervezett csoportos létszámcsökkentéseket mérlegelniük kell. A Bíróság úgy ítéli meg, hogy az első szempont (nemzetgazdasági érdek) nem fogadható el, mivel a gazdasági jellegű célok nem tekinthetők valamely szabadság, például a letelepedés szabadsága korlátozását igazoló, közérdekű célnak. Ezzel szemben, **ami a két másik mérlegelési szempontot (a vállalkozás helyzete és a munkaerőpiaci feltételek) illeti, ezekről a priori látszik, hogy kapcsolódhatnak olyan közérdekű, jogszerű célokhoz, mint a munkavállalók és a foglalkoztatás védelme**.

A Bíróság megállapítja mindazonáltal, hogy **e két szempont megfogalmazása nagyon általános és pontatlan**. Így az érintett munkáltatók nem tudják, hogy a görög hatóságok milyen különleges és objektív körülmények között kifogásolhatják a tervezett csoportos létszámcsökkentést: a helyzetek száma potenciálisan magas, e helyzetek nem meghatározottak és nem meghatározhatók, továbbá nehezen ellenőrizhető, széles mérlegelési mozgásteret biztosítanak a görög hatóságok számára. **Az ilyen pontatlan, nem objektív és ellenőrizhető feltételeken nyugvó szempontok meghaladják az említett célok eléréséhez szükséges mértéket, következésképpen nem teljesíthetik az arányosság elvéből eredő követelményeket**.

Végül, a görög bíróság által előterjesztett második kérdésre adott válaszul a Bíróság megállapítja, hogy **a fenti válaszokat nem befolyásolhatja az, hogy valamely tagállamban esetlegesen olyan helyzet áll fenn, amelyet súlyos gazdasági válság és különösen nagy mértékű munkanélküliség jellemez**. Ugyanis sem az irányelv, sem az EUM-Szerződés nem rendelkezik eltéréssel ilyen nemzeti helyzet fennállása esetén.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106